

УДК 342.723

DOI [https://doi.org/10.32782/galician\\_studies/law-2025-10-7](https://doi.org/10.32782/galician_studies/law-2025-10-7)**Дякур Марія Дмитрівна**

кандидат юридичних наук, доцент,  
доцент кафедри кримінального права Чернівецького  
національного університету імені Юрія Федьковича  
ORCID ID: 0000-0001-5081-7842

## ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАХОДІВ ЗАГАЛЬНОСОЦІАЛЬНОГО ЗАПОБІГАННЯ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ, ЩО ВЧИНЯЮТЬСЯ У СФЕРІ МЕДИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

У статті аналізуються окремі проблеми удосконалення заходів загальносоціального запобігання кримінальним правопорушенням, що вчиняються у сфері медичного обслуговування в Україні. Зазначається, що рудиментарність низки кримінально-правових норм призвело до спотворення уявлення суспільства про караність та невідворотність покарання. Ще одним негативним аспектом стало ускладнення роботи правоохоронних органів. Вказується, що кримінальні правопорушення, які вчиняються у сфері медичної діяльності мають свої особливості, які, здебільшого, полягають у тому, що вони безпосередньо пов'язані зі специфічним видом професійної діяльності. Відповідно загальносоціальні заходи повинні охоплювати не тільки сферу медичної діяльності, а й підготовку медичних працівників, систему фінансування тощо. Вказується на потребу в усуненні негативних чинників загальносоціального характеру, які мають системний характер та утворюють ризики, здатні призвести до формування криміногенного середовища у цій сфері. Одним із таких факторів та чинників є відсутність ефективного контролю за документообігом та електронним документообігом у сфері медичної діяльності. Визначається, що на сьогоднішній день в Україні правові документи, які б чітко регламентували порядок документування професійної медичної діяльності можуть бути оцінені як не у повній мірі ефективні. Логічно, що це створює належні умови та можливості щодо внесення неправдивої інформації. Доведено доцільність внести зміни до Інструкції з діловодства у Міністерстві охорони здоров'я України, затвердженої Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.02.2014 № 143 та Порядку використання системи електронного документообігу в Міністерстві охорони здоров'я, затвердженого Наказом Міністерства охорони здоров'я від 22 лютого 2023 року № 358, а саме визначити механізм забезпечення конфіденційності особистих ключів медичних працівників та процедуру повідомлення про їх компрометацію.

**Ключові слова:** кримінальне правопорушення, медичний працівник, медична діяльність, загальносоціальне запобігання, неправдива інформація, медичний документообіг, караність, фінансування.

### Diakur M. D. Selected Issues in Improving General Social Prevention Measures for Criminal Offenses Committed in the Healthcare Sector in Ukraine

The article analyzes certain problems of improving measures for the general social prevention of criminal offenses committed in the field of medical care in Ukraine. It is noted that the rudimentary nature of a number of criminal law norms has led to a distortion of society's perception of the punishability and inevitability of punishment. Another negative aspect has been the complication of the work of law enforcement agencies. It is indicated that criminal offenses committed in the field of medical activity have their own characteristics, which, for the most part, consist in the fact that they are directly related to a specific type of professional activity. Accordingly, general social measures should cover not only the field of medical activity, but also the training of medical workers, the financing system, etc. The need to eliminate negative factors of a general social nature that are systemic in nature and create risks that can lead to the formation of a criminogenic environment in this area is indicated. One of such factors and factors is the lack of effective control over document flow and electronic document flow in the field of medical activity. It is determined that today in Ukraine, legal documents that would clearly regulate the procedure for documenting professional medical activities can be assessed as not fully effective. It is logical that this creates appropriate conditions and opportunities for entering false information. It is proven that it is appropriate to make changes to the Instructions for office management in the Ministry of Health of Ukraine, approved by the Order of the Ministry of Health of Ukraine dated February 25, 2014 No. 143 and the Procedure for using the electronic document flow system in the Ministry of Health, approved by the Order of the Ministry of Health

of February 22, 2023 No. 358, namely to determine the mechanism for ensuring the confidentiality of personal keys of medical workers and the procedure for reporting their compromise.

**Key words:** criminal offense, medical worker, medical activity, general social prevention, false information, medical document flow, punishment, financing.

**Актуальність проблеми.** Загальносоціальне запобігання кримінальним правопорушенням традиційно вважається першим рівнем у загальній системі протидії злочинності. Як правило, заходи загальносоціального запобігання мають на меті усунення соціально-економічних детермінант, які негативним чином впливають на кількісний показник суспільно небезпечних діянь. Одночасно із цим, в умовах активного розвитку держави та суспільства механізм загальносоціального запобігання зазнає певних трансформацій, що, у першу чергу пов'язано із діджиталізацією суспільних відносин, військово-політичними чинниками тощо. У другу чергу, причиною є трансформація кримінально протиправної діяльності, її локальна інтенсифікація та набуття організованих форм.

Кримінальні правопорушення, що вчиняються у сфері медичної діяльності мають свої особливості, які, здебільшого, полягають у тому, що вони безпосередньо пов'язані зі специфічним видом професійної діяльності. Відповідно загальносоціальні заходи повинні охоплювати не тільки сферу медичної діяльності, а й підготовку медичних працівників, систему фінансування тощо.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Особливості кримінологічного запобігання розглядалися у працях таких учених як А. М. Бабенко, А. О. Джужа, О. М. Джужа, Є. С. Назимко, Т. І. Пономарьова, Д. М. Тичина тощо. Одночасно із цим проблемі запобігання саме кримінальним правопорушенням, що вчиняються у сфері медичної діяльності увага приділена не була.

**Метою статті** є аналіз та удосконалення заходів запобігання кримінальним правопорушенням, що вчиняються у сфері медичної діяльності.

**Виклад основного матеріалу.** Є. С. Назимко та Т. І. Пономарьова вказують, що аналіз поточної криміногенної ситуації у країні надає підставу для констатації неможливості відокремлення заходів загальносоціального запобігання кримінальним правопорушенням від курсу кримінально-правової політики взагалі та якості кримінально-правового регулювання суспільних відносин зокрема. Це пов'язано як із виникненням спеціальних правових станів у окремих громадян, так і з впливом певних кримінально-правових інститутів на порядок здійснення державою основних та додаткових функцій. Формальний підхід до загальносоціального рівня запобігання та відокремлення його від механізму кримінально-правового регулювання знецінює зміст кримінології як юридичної науки взагалі та як науки кримінально-правового циклу зокрема. Визнання факту існування різних моделей кримінально-правового реагування на протиправні посягання на різних рівнях соціальної взаємодії потребує інтеграції елементів кримінально-правової політики на всіх рівнях кримінологічного запобігання, зокрема і на загальносоціальному в межах соціально-економічних, політико-правових та освітньо-виховних заходів. Це надасть можливість впливати на діяльність державних інститутів як прийнятними та сталими засобами, так і шляхом удосконалення механізму кримінально-правового впливу [1, с. 9–10].

Із вченими варто погодитись. На сьогоднішній день в Україні відсутні будь-які документи, у яких би визначався комплексний підхід до проблеми запобігання кримінальним правопорушенням. Кримінально-правова політика утворена низкою концептуальних та стратегічних документів, рекомендаціями міжнародних та європейських спільнот, угодами, укладеними із Європейським Союзом, а також планами заходів, спрямованих на виконання цих угод.

Є. О. Письменський справедливо відзначає, що політика протидії злочинності має бути інтегрована в загальні стратегії внутрішньої політики. Адже злочинність як проблема, що потребує розв'язання на рівні державної політики, має системний характер. Зокрема, рівень злочинності може зумовлюватися економічними, соціальними, культурними та політичними факторами. Такі фактори, як безробіття, бідність чи низький рівень освіти можуть впливати на стан злочинності, поширення окремих видів кримінально протиправної поведінки. Зазначена інтеграція є потрібною для врахування всіх факторів, що впливають на злочинність, для розроблення комплексної стратегії її протидії [2, с. 18]. Вчений також зауважує, що Україна має одержати свою Концепцію правової політики, зокрема і політики у сфері протидії злочинності, а так само кримінально-правової політики [2, с. 23].

Така концепція повинна мати способи консолідації кримінально-правових заходів із кримінологічними, виявлення шляхів для інтеграції кримінології у всі суспільні відносини, пов'язані

із діяльністю держави у сфері усунення незадовільних факторів та чинників, а також фонових явищ, здатних негативним чином впливати на стан кримінально протиправної діяльності.

Повномасштабна агресія російської федерації, введення у дію особливого правового режиму воєнного стану та всі пов'язані із цим військово-політичні детермінанти змістили увагу законодавця на посилення захисту національної безпеки, інтеграцію у національне законодавство нових інститутів та заходів кримінально-правового характеру тощо. Одночасно із цим, вказане загальмувало правотворчу діяльність за іншими напрямками. Відповідно рудиментарність окремих кримінально-правових норм призвело до спотворення уявлення суспільства про караність та невідворотність покарання. Ще одним негативним аспектом стало ускладнення роботи правоохоронних органів.

У комплексному стратегічному плані реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023–2027 роки, схваленому Указом Президента України від 11 травня 2023 року № 273/2023 вказано, що органи правопорядку в ході збройної агресії Російської Федерації проти України зіштовхнулись із безпрецедентними викликами у своїй діяльності, насамперед безпековими, на які довелося оперативно реагувати. Серед них – організаційні та інші проблеми, що вплинули на здатність органів правопорядку ефективно виконувати свої функції із забезпечення національної безпеки України в низці аспектів [3].

У плані заходів, спрямованих на виконання Комплексного стратегічного плану реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023–2027 роки, затвердженому розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2024 р. № 792-р. одним із заходів визначено розроблення проекту концепції кримінальної політики на середньостроковий період, що ґрунтуватиметься, зокрема, на аналізі поточного стану за результатами впровадження моделі СОСТА-Україна та визначатиме довгострокові міжгалузеві і галузеві, інституційні, правові та організаційні заходи щодо протидії злочинності, необхідність стратегічного планування за окремими напрямками протидії злочинності (зокрема, організований злочинності, кіберзлочинності, катуванням тощо), а також моніторинг та оцінку стану реалізації державної кримінальної політики шляхом виконання концепції кримінальної політики на середньостроковий період [4].

Отже, створення комплексного документа, який визначатиме пріоритети та напрями протидії кримінальної протиправної діяльності на сьогоднішній день є одним із основних завдань, поставлених перед всіма інституціями у контексті реформування органів правопорядку. Одночасно із цим, згаданий Комплексний стратегічний план не включає жодного заходу, спрямованого на підвищення ефективності кримінально-правового та кримінологічного забезпечення сфери медичної діяльності. Вказане, як видається, можна пояснити їх низьким кількісним показником, який формує хибне уявлення про відсутність викликів та загроз у цій галузі.

Необхідно також відзначити, що на сьогоднішній день Україна активно проходить шлях євроінтеграції, зокрема виконуючи Угоду про асоціацію [5] та приводячи національне законодавство у відповідність до законодавства Європейського Союзу. Однією з умов відкриття переговорів про членство України в ЄС стало запровадження дорожніх карт з верховенства права в межах першого кластеру.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 травня 2025 р. № 475-р було схвалено Дорожню карту з питань верховенства права, у якій вже було акцентовано увагу на окремих заходах, спрямованих на удосконалення сфери медичної діяльності України. До таких заходів було віднесено: 1) імплементацію Стратегії реформування психоневрологічних, інших інтернатних закладів та деінституціалізації догляду за повнолітніми особами з інвалідністю та особами старшого віку до 2034 року та Операційного плану заходів з реалізації Стратегії у 2025–2027 р. роках, спрямованого на: забезпечення повної інтеграції осіб з інвалідністю в економічне життя, у тому числі можливості здобути професію; у забезпеченні безбар'єрного доступу осіб з інвалідністю та осіб старшого віку до необхідних їм послуг (освітніх, культурних, соціальних, правничих), медичної, соціальної та психологічної допомоги, що сприятиме забезпеченню незалежного життя та включенню до територіальної громади; запровадження механізму поступового переходу від цілодобового стаціонарного догляду осіб похилого віку, осіб з інвалідністю до надання соціальних послуг підтриманого проживання, денного догляду в громаді відповідно до положень Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю, Конвенції Ради Європи про захист прав людини і основоположних свобод; 2) схвалення Стратегії державної наркополітики на період до 2030 року, що має на меті популяризацію здорового способу життя, зменшення попиту на наркотичні засоби, протидію незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів,

ефективний епідеміологічний нагляд, а також надання якісних медичних та соціальних послуг особам, які їх вживають, вдосконалення порядку знищення наркотиків, узгодження системи передачі зразків контрольованих речовин, та затвердження операційного плану з її реалізації на 2025–2027 р. роки; 3) створення консультативно-дорадчого міжвідомчого органу при МОЗ з метою впровадження механізму координації протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів; 4) розроблення та затвердження галузевих стандартів в сфері охорони здоров'я для лікування захворювань, пов'язаних з вживанням психоактивних речовин, відповідно до Рекомендацій Ради 2003/488 від 18.06.2003; 5) розроблення та прийняття закону з метою внесення змін до законодавства, спрямованих на посилення захисту прав вразливих категорій мігрантів, запровадження доступу до медичної та психологічної допомоги, а також правової підтримки, забезпечення гідних умов та можливостей для інтеграції [6].

Одночасно із цим, необхідно вказати на те, що перш ніж переходити до реалізації вказаних заходів, потрібно усунути негативні чинники загальносоціального характеру, які мають системний характер та утворюють ризики, здатні призвести до формування криміногенного середовища у цій сфері.

Одним із таких факторів та чинників є *відсутність ефективного контролю за документообігом та електронним документообігом у сфері медичної діяльності*. На сьогоднішній день в Україні правові документи, які б чітко регламентували порядок документування професійної медичної діяльності можуть бути оцінені як не у повній мірі ефективні. Логічно, що це створює належні умови та можливості щодо внесення неправдивої інформації.

На сьогоднішній день чинною є Інструкція з діловодства у Міністерстві охорони здоров'я України, затверджена Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.02.2014 № 143, яка встановлює загальні вимоги до документування управлінської інформації та організації роботи з документами, незалежно від способу фіксації та відтворення інформації, яка міститься в документах, включаючи їх підготовку, реєстрацію, облік і контроль за виконанням [7]. Наказом Міністерства охорони здоров'я від 22 лютого 2023 року № 358 затверджено Порядок використання системи електронного документообігу в Міністерстві охорони здоров'я України, який визначає перелік користувачів СЕД Міністерства охорони здоров'я України, їх ролі, процедуру доступу, обов'язки та відповідальність користувачів [8].

З точки зору запобігання кримінальним правопорушенням вказані правові документи, безумовно, можуть вважатись як такі, що мають профілактичне значення, оскільки визначають порядок ведення документації, зокрема – електронної. Разом із тим, вони не охоплюють сучасні ризики, пов'язані із фальсифікацією, корупцією, верифікацією даних тощо. Так, наприклад, вказаний порядок використання системи електронного документообігу передбачає застосування кваліфікованого електронного підпису, проте не деталізує механізм контролю за використанням ключів та реагування на випадки їх компрометації.

Відповідно до Порядку використання електронних довірчих послуг в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, підприємствах, установах та організаціях державної форми власності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 серпня 2023 р. № 798, за ведення обліку підписувачів – представників державної установи, обліку засобів кваліфікованого електронного підпису, що застосовуються підписувачами – представниками державної установи, зберігання та знищення їх особистих ключів, а також надання кваліфікованому надавачу електронних довірчих послуг інформації, необхідної для скасування, блокування або поновлення кваліфікованих сертифікатів відкритих ключів підписувачів – представників державної установи, визначаються відповідальні працівники згідно з рішенням державної установи (її керівника), якщо інше не встановлено законом [9]. Отже, відсутність механізму забезпечення конфіденційності особистого ключа та повідомлення про їх компрометацію становить криміногенний ризик, зокрема – пов'язаний зі спрощенням фальсифікації медичної документації.

Враховуючи наведене, видається за доцільне *внести зміни до Інструкції з діловодства у Міністерстві охорони здоров'я України, затвердженої Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.02.2014 № 143 та Порядку використання системи електронного документообігу в Міністерстві охорони здоров'я, затвердженого Наказом Міністерства охорони здоров'я від 22 лютого 2023 року № 358, а саме визначити механізм забезпечення конфіденційності особистих ключів медичних працівників та процедуру повідомлення про їх компрометацію*.



**Висновки і перспективи подальших досліджень.** Таким чином, за результатами проведеного дослідження встановлено, що заходи загальносоціального запобігання кримінальним правопорушенням, що вчиняються у сфері медичної діяльності мають бути спрямовані на усунення базових чинників та фонових явищ, які призводять або роблять можливим вчинення кримінального правопорушення. До основних заходів віднесено налагодження та підвищення ефективності контролю за документообігом та електронним документообігом у сфері медичної діяльності.

### Література

1. Назимко Є. С., Пономарьова Т. І. Запобігання кримінальним правопорушенням у сучасній кримінології: теорія та практика: монографія. Вид. 2-е, переробл. та доповн. Київ : ВД «Дакор», 2024. 312 с.
2. Письменський Є. О. Кримінально-правова політика України під впливом факторів воєнного характеру та її відзеркалення в експертній думці: монографія. Київ : Норма права, 2025. 212 с.
3. Комплексний стратегічний план реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023-2027 роки, схвалений Указом Президента України від 11 травня 2023 року № 273/2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/273/2023#Text>
4. План заходів, спрямованих на виконання Комплексного стратегічного плану реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023–2027 роки, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2024 р. № 792-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/792-2024-%D1%80#n12>
5. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984\\_011#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text)
6. Дорожня карта з питань верховенства права, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 травня 2025 р. № 475-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/475-2025-%D1%80#Text>
7. Інструкція з діловодства у Міністерстві охорони здоров'я України, затверджена Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.02.2014 № 143. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0143282-14#Text>
8. Порядок використання системи електронного документообігу в Міністерстві охорони здоров'я України, затверджений Наказом Міністерства охорони здоров'я від 22 лютого 2023 року № 358. URL: [https://moz.gov.ua/uploads/8/44199-dn\\_22022023\\_358\\_dod.pdf](https://moz.gov.ua/uploads/8/44199-dn_22022023_358_dod.pdf)
9. Порядок використання електронних довірчих послуг в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, підприємствах, установах та організаціях державної форми власності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 серпня 2023 р. № 798. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/798-2023-%D0%BF#Text>

### References

1. Nazymko, Ye. S., Ponomarova, T. I. (2024) Zapobihannia kryminalnym pravoporushenniam u suchasni kryminolohii: teoriia ta praktyka [Prevention of criminal offenses in modern criminology: theory and practice]: monohrafiia. Vyd. 2-e, pererobl. ta dopovn. Kyiv : VD “Dakor”. 312 s. [in Ukrainian].
2. Pysmenskyi, Ye. O. (2025) Kryminalno-pravova polityka Ukrainy pid vplyvom faktoriv voiennoho kharakteru ta yii vidzermalennia v ekspertnii dumtsi [Criminal and legal policy of Ukraine under the influence of military factors and its reflection in expert opinion]: monohrafiia. Kyiv: Norma prava. 212 s. [in Ukrainian].
3. Kompleksnyi stratehichnyi plan reformuvannia orhaniv pravoporiadku yak chastyny sektoru bezpeky i oborony Ukrainy na 2023–2027 roky, skhvalenyi Ukazom Prezydenta Ukrainy vid 11 travnia 2023 roku № 273/2023 [Comprehensive strategic plan for reforming law enforcement agencies as part of the security and defense sector of Ukraine for 2023–2027, approved by the Decree of the President of Ukraine dated May 11, 2023 No. 273/2023]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/273/2023#Text> [in Ukrainian].
4. Plan zakhodiv, spriamovanykh na vykonannia Kompleksnoho stratehichnoho planu reformuvannia orhaniv pravoporiadku yak chastyny sektoru bezpeky i oborony Ukrainy na 2023–2027 roky, zatverdzhenyi rozporiadzhenniam Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 23 serpnia 2024 r. № 792-r [Plan of measures aimed at implementing the Comprehensive Strategic Plan for Reforming Law Enforcement Agencies as Part of the Security and Defense Sector of Ukraine for 2023–2027, approved by the Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated August 23, 2024 No. 792-p]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/792-2024-%D1%80#n12> [in Ukrainian].
5. Uhoda pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu, z odniiei storony, ta Yevropeiskym Soiuzom, Yevropeiskym spivtovarystvom z atomnoi enerhii i yikhnimy derzhavamy-chlenamy, z inshoi storony [Association Agreement between Ukraine, of the one part, and the European Union, the European Atomic Energy Community and their Member States, of the other part]. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984\\_011#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text) [in Ukrainian].
6. Dorozhnia karta z pytan verkhovenstva prava, skhvalena rozporiadzhenniam Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 14 travnia 2025 r. № 475-r [Roadmap on the Rule of Law, approved by the Resolution of the Cabinet of Ministers

of Ukraine dated May 14, 2025 No. 475-p.]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/475-2025-%D1%80#Text> [in Ukrainian].

7. Instruktsiia z dilovodstva u Ministerstvi okhorony zdorovia Ukrainy, zatverdzhena Nakazom Ministerstva okhorony zdorovia Ukrainy vid 25.02.2014 № 143 [Instructions on office management in the Ministry of Health of Ukraine, approved by the Order of the Ministry of Health of Ukraine dated 25.02.2014 No. 143]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0143282-14#Text> [in Ukrainian].

8. Poriadok vykorystannia systemy elektronnoho dokumentoobihu v Ministerstvi okhorony zdorovia Ukrainy, zatverdzenyi Nakazom Ministerstva okhorony zdorov'ia vid 22 liutoho 2023 roku № 358 [Procedure for using the electronic document management system in the Ministry of Health of Ukraine, approved by the Order of the Ministry of Health of Ukraine dated February 22, 2023 No. 358]. URL: [https://moz.gov.ua/uploads/8/44199-dn\\_22022023\\_358\\_dod.pdf](https://moz.gov.ua/uploads/8/44199-dn_22022023_358_dod.pdf) [in Ukrainian].

9. Poriadok vykorystannia elektronnykh dovirchych posluh v orhanakh derzhavnoi vlady, orhanakh mistsevoho samovriaduvannia, pidpriemstvakh, ustanovakh ta orhanizatsiiakh derzhavnoi formy vlasnosti, zatverdzenoho postanovoiu Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 1 serpnia 2023 r. № 798 [Procedure for using electronic trust services in state authorities, local governments, enterprises, institutions and state organizations property, approved by the Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated August 1, 2023 No. 798]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/798-2023-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].

Дата надходження статті: 07.07.2025

Дата прийняття статті: 30.07.2025

Опубліковано: 23.09.2025